افزایش اختلاف قیمت خودرو در کارخانه و بازار

رئیس اتحادیه فروشندگان خودرو اختلاف قیمت خودرو از کارخانه تا بازار را بین ۱۳ تا ۴۴ میلیون تومان در خودروهای کمتر از صد میلیون تومان، اعلام کرد. سعید موتمنی در گفت و گو با خبرگزاری صداوسیما با اشاره به این که نوسانات قیمت ارز و کاهش عرضه خودرو در بازار، سبب افزایش قیمت خودروها در هفته گذشته شده است، افزود : افزایش اختلاف قیمت خودرو در کارخانه و بازار، از شهریور سال جاری آغاز شده است و کمترین میزان اختلاف قیمت خودرو در کارخانه و بازار در شهریور بوده، اما از مهرماه این اختلاف با شیب کند شروع شد و تاکنون ادامه داشته است.

رئیس اتحادیه فروشندگان خودرو، کاهش عرضه خودرو را دلیل افزایش قیمت خودرو دانست و افزود: طبق اعلام وزیر صمت میزان تولید خودرو در آذرماه امسال نسبت به سال گذشته افزایش داشته است که اگر این خودروها به بازار عرضه شود، قیمت‌ها دوباره شکسته می‌شود.

بررسی عملکرد وزارت صنعت در قیمت‌گذاری خودرو در یک سال اخیر

سقف قیمت خودرو کجاست؟

محمدحسین علی‌اکبری
اقتصاد

با گذشت یک سال از اجرای سیاست مدنظر وزارت صنعت برای قیمت‌گذاری خودروها نزدیک نرخ‌های حاشیه بازار، تقریبا هیچ یک از وعده‌های داده شده در این زمینه محقق نشده است. با وجود وعده وزیر صنعت درباره این‌که با قیمت‌گذاری خودرو در حاشیه بازار، قیمت‌ها به تدریج کاهش خواهد یافت، اما در این یک سال نه تنها قیمت خودرو پایین نیامد بلکه شاهد گرانی بیشتری هم بودیم.

بهمن سال گذشته قیمت پراید در بازار حدود ۴۰ میلیون تومان بود که با مجوز وزارت صنعت، سایپا مجاز شد این محصول را ۳۷ میلیون تومان به فروش برساند. تا قبل از آن، قیمت رسمی و مصوب پراید کمتر از ۲۲ میلیون تومان بود. در آن زمان وزیر صنعت وعده داد با فروش پراید زیر قیمت بازار و کم شدن فاصله سود بین قیمت کارخانه‌ای و بازار، به تدریج قیمت‌ها در بازار کاهش خواهد یافت و دلالی از بازار خودرو جمع خواهد شد.

اما اکنون با گذشت یک سال از اجرای آن سیاست، قیمت پراید به ۵۷ میلیون تومان رسیده، یعنی بیش از ۴۰ درصد افزایش یافته است. این وضعیت درباره سایر خودروها نیز رخ داده و با وجود اجرای سیاست وزارت صنعت در قیمت‌گذاری خودروها زیر حاشیه بازار، شاهد تداوم گرانی خودروها بوده‌ایم. مثلا قیمت پژو ۲۰۶ تیپ دو از ۶۲ میلیون تومان در بهمن ۱۳۹۷ به ۹۴ میلیون تومان در حال حاضر رسیده است.

قیمت پژو ۲۰۶ تیپ۲ (میلیون تومان)

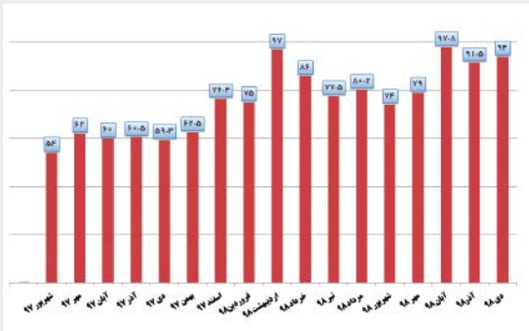

قیمت پراید ۱۱۱ (میلیون تومان)

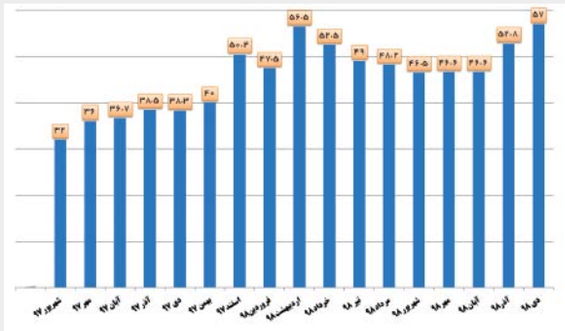

وعده تازه وزیر برای کاهش قیمت خودرو

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: امروز ساخت قطعات در داخل، رشد تولید که پیامد کاهش قیمت خودرو را به دنبال خواهد داشت در دستور کار قرار دارد و در یکی دو ماه گذشته تولید خودرو افزایش یافت و تلاش می‌شود این روند ادامه یابد و درنتیجه بر بازار خودرو تأثیر می‌گذارد.

به گزارش ایرنا، رضا رحمانی روز چهارشنبه در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران درباره افزایش قیمت خودرو با توجه به رشد تولید، گفت: این افزایش تولید به دلیل تأمین نقدینگی نبود و خودروسازان برنامه‌های متنوعی را اجرا کردند.

وی افزود: خودروسازان ساخت قطعات در داخل را جدی گرفتند که این اقدام بر قیمت تمام‌شده مؤثر است و قیمت خودرو را کاهش می‌دهد و علاوه بر آن در بحث مدیریت و اصلاح ساختاری نیز اقدام‌های قابل توجهی انجام دادند که هر کدام در جای خود قابل تقدیر است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد خودروسازان از بهمن‌ماه پارسال تاکنون افزایش قیمت کارخانه‌ای نداشتند و نوسان بازار خودرو بیشتر متأثر از اتفاق‌های اخیر بوده که افزایش تولید یکی از راه‌های مقابله با آن است و در یکی دو ماه قبل به این وضعیت رسیدیم. وی تاکید کرد: تلاش می‌شود روند افزایش تولید خودرو ادامه یابد و با توجه به رشد تقاضای خرید خودرو در پایان سال، خودروسازان موظفند تمهیداتی در این زمینه بیندیشند.

تصمیمات بی‌فایده

سال گذشته اختیار قیمت‌گذاری خودرو از شورای رقابت سلب و به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان داده شد. این تصمیم شهریور سال ۹۷ توسط ستاد تنظیم بازار گرفته شد که بر اساس آن شورای رقابت از قیمت‌گذاری خودرو کنار گذاشته شده و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان عهده‌دار تعیین قیمت شد.

در آن زمان محمد شریعتمداری، وزیر صنعت، معدن و تجارت بود. وی در جلساتی که با بخش خصوصی و تولیدکنندگان قطعه و خودرو داشت با طرحی که از سوی آنها مطرح شده بود، موافقت کرد؛ قیمت‌گذاری خودرو در حاشیه بازار. به این معنا که قیمت‌گذاری دستوری حذف شد و خودروسازان مجاز شدند محصولاتشان را ۵ درصد پایین‌تر از قیمت بازار به فروش برسانند. مثلا اگر پراید در بازار ۴۰ میلیون تومان قیمت دارد خودروساز پراید را با قیمت ۳۸ میلیون تومان با طرح فروش فوری عرضه کند. به‌این ترتیب وزارت صنعت، معدن و تجارت، فرمول حاشیه بازار را ملاک قیمت‌گذاری قرار داد و خودروسازان مجاز شدند از ابتدای بهمن سال گذشته، قیمت محصولات خود را تا ۵ درصد زیر قیمت بازار تعیین کنند تا عملا شبه آزادسازی رخ بدهد. حامیان طرح فروش خودرو به نرخ ۵ درصد زیر قیمت بازار این اطمینان را می‌دادند که قیمت خودرو کاهش یابد. شریعتمداری در زمان صدارت خود در وزارت صمت با این‌که طرح فروش خودرو در حاشیه بازار را پذیرفته بود حاضر به اجرای آن نشد. در پاییز سال گذشته شریعتمداری استعفا کرد و رضا رحمانی که قائم مقام این وزارتخانه بود پشت میز وزیر نشست و این طرح را اجرا کرد.

سکوت خودروسازان

خودروسازان که تا پیش از اعلام مصوبه قیمت‌گذاری در حاشیه بازار پی در پی از زیان چند هزار میلیاردی می‌گفتند، فروش فوری‌های روزانه‌ای که با قیمت‌هایی پایین‌تر از نرخ کارخانه اجرا می‌کنند، بسیار محدود است و معمولا دست مصرف‌کنندگان واقعی به آنها نمی‌رسد، بنابراین آنها چندان نفعی از پایین نگه داشته شدن قیمت خودروهای داخلی نبرده‌اند. به عبارت بهتر، در ماجرای قیمت‌گذاری خودرو، هم خودروسازان و هم مصرف‌کنندگان واقعی متضرر شده‌اند.

قرار بود دلالان بروند، اما زیاد شدند

با وجود اجرای فرمول قیمت‌گذاری در حاشیه بازار، دلالی و واسطه‌گری نیز به شکلی شدیدتر از گذشته ادامه دارد. با توجه به اختلاف شدید میان قیمت کارخانه و بازار، انگیزه دلالی و واسطه‌گری بیش از پیش شده و از آن سو دست کمتر مصرف‌کننده‌ای (مصرف‌کننده واقعی) به خودرو با قیمت کارخانه می‌رسد.

پیشنهاد بازگشت به مسیر قبل

به نظر می‌رسد تا وقتی اوضاع تولید بهبود پیدا نکند و تیراژ در مقادیر بالا افزایش نیابد، وزارت صنعت اجازه نمی‌دهد فرمول قیمت‌گذاری در حاشیه بازار به اجرا دربیاید و این یعنی تداوم زیاندهی خودروسازان و ادامه دلالی و واسطه‌گری در بازار. هرچند هدف احتمالی وزارت صنعت از تداوم قیمت‌گذاری دستوری، کسب رضایت مشتریان (به واسطه پایین نگه داشتن قیمت خودروها در مقایسه با بازار) بوده و هست، اما عملا رضایتمندی آنها نیز حاصل نشد و دلالان و واسطه‌گران نفع بردند.

آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور گفت: وقتی آزادسازی قیمت خودرو اجرا شد قیمت کارخانه پراید ۳۲ میلیون تومان بود؛ اما در بازار ۴۸ میلیون تومان خرید و فروش می‌شد و این به معنای اجرا نشدن قانون حاشیه بازار و فروش ۵ درصد زیر حاشیه است. محبی‌نژاد با بیان این‌که سالانه حدود ۱۶ تا ۲۰ هزار تومان رانت تقدیم دلالان و واسطه‌گران خودرو می‌کنیم، افزود: نیاز قطعه‌سازان و خودروسازان برای ادامه حیات سالانه ده هزار میلیارد تومان است، اما سالانه دو برابر این رقم را به دلالان تقدیم می‌کنیم و متاسفانه مقامات مسؤول حاضر نیستند چاره‌ای بیندیشند که هم تولیدکننده و هم مردم سود ببرند. دبیر انجمن صنایع همگن نیرومحرکه تاکید کرد: اگر قرار بود پراید با قیمت حاشیه بازار به فروش برسد باید با قیمت ۴۶ میلیون تومان در مردادماه توسط کارخانه عرضه می‌شد اما در آن زمان ۳۷ میلیون تومان قیمت داشت. هنوز پرایدهای ثبت‌نام‌شده با قیمت ۲۰ میلیون تومان تحویل داده می‌شود که متقاضی علاوه بر سود مشارکت با فروش این کالا در بازار سود زیادی نصیبش می‌شود.

وی مجلس را متهم اصلی زیان صنعت خودرو دانست و گفت: مجلس دهم با تصویب قانون قیمت‌گذاری دستوری خودرو زیان‌های زیادی را به این صنعت تحمیل کرد. این در حالی است که هزینه مواد اولیه و تولید به دلیل افزایش نرخ ارز رشد سه برابری داشته است. دولت یا باید اجازه فروش خودرو در حاشیه بازار را بدهد یا یارانه برای تولید در نظر بگیرد و به قطعه‌سازان کمک کند مواد اولیه آنها با نرخ ارزان‌تری تمام شود.

این مقام صنفی به زیان صنعت خودرو اشاره کرد و افزود: خودروسازان تا پایان سال گذشته ۳۵ هزار میلیارد تومان زیان داشتند. همچنین زیان قطعه‌سازان ده هزار میلیارد تومان است که جمعا ۴۵ هزار میلیارد تومان می‌شود. تا پایان آذر ۹۸ به زیان خودروسازان و قطعه‌سازان ده هزار میلیارد تومان اضافه شده و تا پایان سال به ۷۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد.

به گفته وی، ادامه روال فعلی جز ورشکستگی و از بین رفتن صنعت خودروسازی و قطعه‌سازی هدف دیگری را به دنبال ندارد و همه دارایی آنها برای پرداخت زیان از بین می‌رود.

اشتباه سیاستگذاری

امیرحسن کاکایی، کارشناس خودرو با بیان این‌که در کشور تورم دورقمی داریم، گفت: وقتی در کشور تورم بالایی داریم نظارت بر عرضه و قیمت کالا باید زیاد شود و طرح‌هایی اجرا شود که منجر به تثبیت قیمت و حتی کاهش آن شود.

وی افزود: مشکلات یک‌شبه به وجود نمی‌آید و یک‌شبه هم از بین نمی‌رود. مشکلی که اکنون در بازار خودرو به وجود آمده نتیجه یک سال و نیم اشتباه است که با وجود افزایش هزینه‌های تولید قیمت‌گذاری دستوری اتفاق افتاد.

کاکایی به طرح فروش خودرو در حاشیه بازار اشاره کرد و ادامه داد: اجرای طرح فروش خودرو در حاشیه بازار قیمت رادر ابتدا افزایش می‌دهد، اما پس از خروج دلالان، قیمت‌ها کاهش می‌یابد. متاسفانه اجرای سیاست‌های اشتباه دولت باعث زیان خودروسازان و مصرف‌کنندگان شده است.

این کارشناس صنعت خودرو با اشاره به این‌که خودروسازان در شرایط فعلی سود نمی‌برند، تصریح کرد: یک بررسی ساده نشان می‌دهد عرضه خودروسازان چهار برابر شده و در منطق اقتصاد کالایی که عرضه آن زیاد می‌شود باید قیمتش کاهش یابد اما شاهد افزایش قیمت خودرو به دلیل اجرای سیاست‌های غلط دولت در این زمینه هستیم.

کاکایی تاکید کرد: بازار خودرو آنقدر جذاب شده که به جای رقابت بین تولیدکنندگان، رقابت بین مصرف‌کنندگان اتفاق افتاده است. سال آینده وضعیت بدتر خواهد شد و اگر سازمان محیط زیست و سازمان استاندارد قصد اجرای قوانینی مانند اجباری کردن تولید خودروهای یورو ۵ را داشته باشند بین ده تا ۲۰ میلیون به قیمت خودروها افزوده خواهد شد. این افزایش قیمت به دلیل قطعاتی است که به کار می‌رود و با افزایش هزینه تولید قیمت تمام‌شده افزایش می‌یابد.

وزیر صنعت پاسخگو باشد

محمدرضا نجفی‌منش، رئیس انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی هم گفت: متاسفانه آقای رحمانی وزیر صنعت، معدن و تجارت شخصا به این موضوع ورود کرده و اجازه اظهارنظر به هیچ کدام از معاونانش را نمی‌دهد و برای اظهار حرف حق تاکنون دو معاون خود را برکنار کرد.

وی افزود: خدا را شکر می‌کنیم ما در بخش خصوصی فعالیت داریم وگرنه وزیر ما را هم برکنار کرده بود.

نجفی‌منش با تاکید بر این‌که معلوم نیست چرا وزیر بر سود واسطه گران و دلالان پافشاری می‌کند، تصریح کرد: قیمت پراید اکنون باید ۴۰ میلیون تومان باشد، اما در بازار نزدیک به ۶۰ میلیون تومان است. خودروهایی که اکنون سایپا تحویل می‌دهد حدود ۲۰ میلیون سود نصیب متقاضی می‌کند؛ در حالی که خودروسازان و قطعه‌سازان زیان می‌دهند.

رئیس انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی پیشنهاد کرد: دولت اجازه فروش ۳۰ درصد تولیدات خودروسازان را در حاشیه بازار بدهد تا بتوانند حیات خود را ادامه دهند. کاری که اکنون دولت و وزارت صمت انجام می‌دهد فقط به نفع دلالان است و خودروسازان و مصرف‌کنندگان و قطعه‌سازان از این سیاست آسیب می‌بینند.

> با وجود وعده وزیر صنعت درباره این‌که با قیمت‌گذاری خودرو در حاشیه بازار، قیمت‌ها به تدریج کاهش خواهد یافت، اما در این یک سال نه تنها قیمت خودرو پایین نیامد بلکه شاهد گرانی بیشتری هم بودیم

> سال گذشته حامیان طرح فروش خودرو به نرخ ۵ درصد زیر قیمت بازار این اطمینان را می‌دادند که قیمت خودرو کاهش خواهد یافت

نبض اقتصاد

تداوم واردات دام زنده به منزله تیر خلاص به تولید داخلی است

رئیس شورای تامین‌کنندگان دام کشور با انتقاد شدید از تداوم واردات دام زنده و گوشت منجمد خارجی به کشور گفت: واردات گوشت و دام زنده با هر عنوان و انگیزه به منزله تیر خلاص به دامداران و تولید داخلی است.

منصور پوریان در گفت‌وگو با ایرنا با این‌که هم‌اکنون هفت هشت میلیون رأس دام سبک و ۸۰۰ هزار رأس دام سنگین مازاد و آماده عرضه به بازار وجود دارد، افزود: واردات دام در چنین شرایطی تنها به ضرر تولیدکنندگان و اشتغال در کشور است و باید جلوی آن گرفته شود.

هفته جاری محموله دام زنده سبک با ۳۶۹۲ رأس گوسفند در بندر خرمشهر تخلیه و به کشتارگاه منطقه آزاد تجاری صنعتی اروند انتقال یافت.

وی گفت: برآورد شورای تأمین‌کنندگان دام کشور نشان می‌دهد تنها بیش از ۳۰۰ هزار رأس سنگین پرواربندی در شهرک‌های دامپروری صنعتی کشور به صورت مازاد وجود دارد که نگهداری آن تنها هزینه دامدار و تولیدکننده را بالا می‌برد ضمن آن‌که کیفیت گوشت آن نیز کاهش می‌یابد.

رعایت دستورالعمل سوختگیری صحیح

مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی از مردم خواست دستورالعمل صحیح سوختگیری را هنگام استفاده از کارت هوشمند سوخت رعایت کنند.

شهرام رضایی در واکنش به انتشار برخی اخبار مبنی بر کسر بخشی از سهمیه سوخت خودروها و انتشار برخی جداول و اعداد و ارقام از میزان محاسبات لیتراژ برای جلوگیری کردن از کسر سهمیه گفت: همان‌طور که قبلا نیز اطلاع‌رسانی شده است برای سوختگیری نیاز به محاسبه هیچ رقم یا عددی نیست، بلکه مالکان باید صرفا دستورالعمل صحیح سوختگیری را رعایت کنند.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، وی در تشریح این دستورالعمل افزود: مالکان پس از سوختگیری باید نازل را سر جای خود قرار دهند و منتظر بمانند تا عبارت لطفا کارت خود را بردارید روی نمایشگر ظاهر شود و سپس کارت خود را بردارند.

رضایی با اطمینان دادن به مردم که در صورت رعایت اصول سوختگیری صحیح به هیچ وجه سهمیه‌ای از کارت سوخت شخصی افراد کسر نمی‌شود، گفت: اعداد و ارقامی که اخیرا منتشرشده مبنی بر این که باید افراد مضربی از عدد چهار را سوختگیری کنند تا سهمیه‌ای به اشتباه از کارت سوخت آنها کسر نشود به هیچ وجه درست نیست و افراد می‌توانند به میزان نیاز سوختگیری کنند و به هیچ عنوان نباید چهار لیتر- چهار لیتر سوختگیری کنند.

تصویب سهمیه بنزین یارانه‌ای صیادان

سرپرست معاونت سازمان شیلات گفت: صیادان برای دریافت سهمیه بنزین یارانه‌ای، در سامانه تجارت آسان نام‌نویسی کنند.

پرویز محبی در گفت و گو با خبرگزاری صداوسیما در واکنش به دلایل اختصاص نیافتن بنزین یارانه‌ای به صیادان با وجود وعده داده شده، عنوان کرد: پس از افزایش قیمت سوخت پیگیری‌های فراوانی از طرف سازمان شیلات انجام شد تا به صیادان بنزین یارانه‌ای اختصاص یابد و خوشبختانه پذیرفته شد که سوخت صیادان به صورت یارانه‌ای محاسبه و در اختیار آنها قرار گیرد.

سرپرست معاونت صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات ایران گفت: صیادان برای دریافت سهمیه بنزین یارانه‌ای پس از ابلاغ مصوبه و تکمیل فرآیند، در سامانه تجارت آسان ثبت‌نام کنند. محبی افزود: در حال حاضر پیگیر آن هستیم تا در مورد فرآیند انجام این امر با شرکت نفت به توافق برسیم تا صیادان بتوانند از طریق سامانه تجارت آسان برای دریافت سوخت سهمیه اقدام کنند و به‌زودی سازوکار این فرآیند اعلام می‌شود.

وی با اشاره به این که پیشنهادهای مختلفی هم برای دریافت سهمیه وجود دارد، تاکید کرد: محاسبه از طریق تجارت آسان و دریافت سهمیه، اختصاص اعتبار در کارت‌های بانکی صیادان و تخصیص سهمیه ثابت از جمله مواردی است که در شرکت نفت برای تخصیص سهمیه صیادان مطرح است.